УЛУУ ОКТЯБРЬ 59 СЫЛЫНАН!

Туругудун биһиги улуу Ийэ дойдубут — Советскай Социалистическай Республикалар Союзтара!

Марксизм-ленинизм знамытынан, Коммунистическай партия салалтатынан — иннибит диэки, коммунизмы тутуу сана кыайыыларыгар!

ССКП КК Ыкырыыларыттан.

Художник Б. Березовскай планата. «Плакат» издательствота.

«...БАРЫ ҮЛЭҺИТ МААССАЛАРГА ХОЛОБУР БЫҺЫЫТЫНАН...»

«Советтар Социалистическай Республикаларга аан дойдуталы социализм фүкеллэн уонна барыа үлэһит маассаларга холобур быһыытынан биһэтин туруорда», — диэн революция улуу ситиһиилэрэ В. И. Ленин кэпсэн эпэтэ.

Улуу Октябрь ибруоттар дьыалаларыгар, общественнай сайдыыга үөһүлүччүлэах оруолу ылбыта уонна ылар. Биһиги кэнэ аймах үстэн биирдэ социализм суолунан иннин диэки эрэлдэхтик хардыылыыр. Империализм колониальнай системата күннүлүү барда.

59 сыл устата советскай дьон ленинскай партия эрэдээхэ [illegible]ынан, героическай уонна дьаныардаах үлэлэринэн [illegible]ылаах социализм обществоны тутулуна, коммунизмы тутуу ситиһиилэхтик ыытыллар. Бу — Октябрь каннибэтин история кылабынай түмүгэ.

Октябрь 59 сылга туолуутун дойду кэрэ-бэлиэ кэмнэ бэлэмниир. ССКП XXV съезтин ууруахтарынан эрэ күүрдүлэн үлэлиир советскай норуот онус пятилетка бастакы сылын сорудахтарын үлэ барыа салааларыгар ситиһиилэхтик түмүктүүр иһин аймаһыылаах үлэҕэ туруммут кэмнэрэ. Сүбү күннэргэ буолан аастыт ССКП КК алтыныыытаабы Пленума 1976—1980 сылларга ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы бирэ сыллаах Государственнай былаанын туһунан боппуруоһу дьүүллэйэн ССРС Верховнай Советын сессиятын көрүүтүгэр киллэрбитин бэйиэ сессия бигэргэтэ. Бүттүүн советскай норуот, ол иһигэр биһиги республикабыт, эрэйүөмүт үлэһиттэрэ ССКП КК Пленумугар табаарыс Л. И. Брежнев этиитин истигинник биһирилэр уонна онус пятилетка, 1976 сыл Государственнай былаанларын болдьох иннинэ чилгэхтик толоруорго быһаарыныылар.

Дойду тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ 1976 сылга дьоһуннаахтык үлэлээн иһэллэр. Бүрдүү үүнээччилэр государствоҕа 216 мөлүйүөн тонна бүрдүү туттардылар, ол иһигэр Российскай Федерация — 52 мөлүйүөн тоннаны.

Биһиги эрэйүөмүт үлэһиттэрэ общественнай сүөһү аһаҕын бэлэмнээһинигэ дьүлүүрдаахтык үлэлэстилэр. Субүрүгэстэй аатынан совхоз Соловьевтаабы отделениетын чулуу механизатора Ж. И. Сергеев салайар толору механизацияламах звенота хас биирдии өтчүтүгэр 181,8 тонна оттоон эрэйүөнгэ саҥа рекорду олохтоото.

Улуу Октябрь 59 сылын көрсө Байкал-Амур магистралын тутаччылар, сүүнэ улахан кыайыыны ситиспиттэр. Амурскай уобалас кыраныыссатын туоруан Саха сиригэр тимир суол линията киирдэ. Үйэлэр тухары иһийэ сыппыт Саха сиэ Улуу Октябрьтан ыла оруттан алмаас сардаҥатынан күүмнэстэ, кыһыл көмүс килбэҥнээн чаҕылыйда, айылҕа ресурстарын салгыытаата, аны Саха сирин тайҕатын үрдүнэн, Становой сис хайа хаардаах чыпчаалларынан тепловоз хабыраан хаһыыта сатарыыта. Бу буолар Октябрь Знамятын аннынан айар-тутар Улуу советскай дойду үгүс ахсааннаах бырааттыы норуоттарын доҕордоһуулара уонна улуу кыайыылара диэн!

ССКП XXV съезтин историческай ууруахтарын, ССРС Верховнай Советын бэйиэ сессиятын бэлиитэбит айымньылаах үлэ суду программатын толорорго биһиги ийэ дойдубут сүүһүнэн норуоттара сүбэлэрин-соҕуларын холбоотулар.

Дьоллоох Саха сирин дьоннара уйгулаах олохтуут аан ааспыт Улуу революция 59 сылын туолуутун истигинник үрдүлэн-айхаллаан туруммут кини үрдүк идеалларыгар, кини албан аатыгар үгэстэригэр халбаҥа суох бэриниилэхтиит.

Туругурдун Улуу Октябрьскай социалистическай революция 59 сылга туолуута!

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҤА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААҺЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Хаһыат 1931 сыл алтыныыы ыйтан тахсар

№ 34 (4868) | 1976 сыл. Сэтинньи 6 күнэ СУБУОТА | Сыаната 2 харчы

БАСТЫҢНАР РАПОРДЫЫЛЛАР

Эрилик Эристин аатынан совхоз

Эрилик Эристин аатынан совхоз сүөсүһүттэрэ уонна специалистара ССКП XXV съезтин историческай ууруахтарын олоххо киллэрингэ социалистическай куоталаһыыны кэҥэтиик тэнитэннэр, ол түмүгэр сүөһү интинтин үлэһиттэрин айар дьоҕурдарын үрдэтэннэр, сүөһүттэн ылыллар бородууксуйаны салгыы улаатыннардылар, кини хаачыстыбатын тупсардылар.

Кубаннар бачыым, карын кодьүүстээхтик өйөөммут уонна Октябрьскай социалистическай революция 59 сылын көрсө үлэ вахтатыгар турунаммыт сэтиннэн 1 күнүгэр диэри совхоз үрдүнэн үүт валовойунан ыаҕын сыллааҕы былаанын 2780 тонна оннугар 2762,8 тоннанан эбэтэр 100,1 бырыһыан, оттон үүтү государствоҕа атыылаһын сыллааҕы сорудаҕын 2110 тонна оннугар 2183 тоннанан эбэтэр 103,5 бырыһыан толортоотубут.

ССКП Кини Комитетын алтыныыытаабы Пленумугар ССКП КК Генеральнай секретарэ тэб. Л. И. Брежнев кэҥэтиик хоһоонноох программнай этиитин ирдэ күүрдүлэммит пятилетка бастакы сыла бүтүөр диэри ыыланы таһынан валовойунан 160 тонна үүтү ыырга, 150 тонна үүтү Ийэ дойдуга туттарарга эбии эбэһээтэлистибэ ылыныыбыт.

Совхоз сүөсүһүттэрэ уонна специалистара ити соруктары чиэстээхтик толоруохтара.

Н. ДМИТРИЕВ,
партком секретара.

Эт-үүт комбината

Эт-үүт ойуоннаабы комбинатын коллектива Октябрь иннинээҕи үлэ вахтатыгар турунан социалистическай куоталаһыыны өссө кэҥэтэ далаһыннаахтык ыытарга, сыл уон ыйыныаҕы былаанларын толорон уонна аһаран бырааһынныыны көрсөргө дьулуспута.

Кэхтээх үлэ түмүгэр валовой бородуукуйаны огоруу былаана 110,1 бырыһыан толорулунна, оттон бородууксуйаны батарыы эмиэ уон ыйдаах сорудаҕын олоххо киллэрии 104,9 бырыһыанна тиэрдиллиннэ. Ити иһигэр ыыах арыытын, арааһы үрүн аһы уонна эти өгөрөн таһаарыы быладыгар биллэрдик аһарылыннылар.

Н. ГРИГОРЬЕВ,
комбинат директора.

Киносеть

Ойуон кинофикатордара онус пятилетка бастакы күннэриттэн күүрэнэ-нэ-эхтик үлэлээн, ССКП XXV съезтин президиумугар рапордыыр чиэскэ тиксибиттэрэ. Съезд кэнниттэн кини историческай ууруахтарынан эрэ күүрдүлэн 1976 сыл производственнай былаанын болдьоҕун иннинэ толорорго социалистическай куоталаһыы кэҥэтиик тэнитиллибитэ.

Биһиги коллективыт бүгүн. Улуу Октябрь 59 сылга туолар күнүгэр, кинэзиэн көрөөччүү хабыыны 100,1 бырыһыан уонна үбү киллэрии былаанын 100,2 бырыһыан толордо.

Пятилетка бастакы сылын хаалбыт күннэригэр киносеть коллектива ССКП КК Пленумун ууруаҕын биһирээн туран уонна ССРС Верховнай Советын V сессията онус пятилеткаҕа, 1977 сылга бэлиитэлэбит айымньылаах үлэ суду программатын ыытта билсиһэн баран эбии үрдэтиллибит социалистическай эбэһээтэлистибэ ылыныан охсуулаах вахтаҕа турунна.

И. ЕГОРОВ,
киносеть директора.

Тупсаран огоруу комбината

Комбинат коллектива Улуу Октябрьскай социалистическай революция 59 сылга туолуутун үлэҕэ үрдүк ситиһиилэрдээх көрүстэ. Комбинат 10 ыйга 324,4 тыс. солкуобайдаах дохуоту киллэрэн, былаанын 101,5 бырыһыан толордо.

Үлэ сүрүн көрүнэрриттэн баанньык коллектива сорудаҕын — 108,8, гостиница — 107,8, ойуоннаһааччылар группалара 105,6 бырыһыан толордулар.

С. ВАРЛАМОВ,
партийнай тэрилтэ секретара.

Болугур отделениета

Алексеевскай ойуон ыччат сүөһүнү көрөөччүлэрин ыкырыыларын ойөөн Карл Маркс аатынан совхоз Болугурдаабы отделениетын бороон көрөөччүлэрэ үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэ ылыныан ойуонна ыччат сүөһүнү көрөөччүлэрин ыкырыыларын ойөөн Карл Маркс аатынан совхоз Болугурдаабы отделениетын бороон көрөөччүлэрэ үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэ ылыныан ойуонна куоталаһыыны кэҥэтиэбиттэрэ.

Алтыныы ыйга бэйэбит тылларын биэтик толорор туһугар кэхтээхтик куоталаһан үлэлэтилэр уонна валовойунан 60,2 центнер эти огордулар. Оттон хас биирдии бороон тыынныах ыйаанынан ортотунан 16,8 кг телеһуйдэ эбэтэр суукканаабы улаатыыта 592 граммна тэҥнэстэ.

А. ЕФИМОВ,
управляющай.

АЙХАЛ СОВЕТСКАЙ НОРУОККА — КОММУНИЗМЫ ТУТААЧЧЫГА!

АЙЫМНЬЫЛААХ ҮЛЭ ПРОГРАММАТЫН

ОКТЯБРЬСКАЙ РЕВОЛЮЦИЯ ОРДЕНЫН КАВАЛЕРДАРА

Кыйыл площадь. В. Будан фотота. ССТА фотохрониката.

Советскай Союз үлэһиттэрэ! ССКП XXV съезһин историческай уураахтарын, онус пятилетка улуу-каннаах программатын олохха киллэрэр иһин охсуһуҥ!

Коммунизмы тутуу сана кыайыыларыгар иннибит диэки!

ССКП КК Ыҥырыыларыттан

ҮРҮҢ ИЛГЭ ЧОРООНУН КӨТӨҔӨН

Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хадарданы отделениетын «Юбилейнай» ыччат-комсомольскэй ферматын коллектива Улуу Октябрь бырааһынныгын үрүҥ илгэ чороонун ере көтөрөн көрүстэ. Ол курдук, **хас биирдии сыһыарыллыбыт ынахпыт ахсыттан 2378-тыы кг үүтү ыан, социалистическай куоталаһыыга совхозпутугэр бастаатыбыт.**

Биһиги быйыл Дириг ере өскүөлэтэн бүтэрэн баран, комсомольскай путевкаанан кэлэн, бу фермаҕа ыанньыксыттыан үлэлиибит. ССКП өбкомун чилиэнэ, ыччаттар биллиилээх наставниктара, старшайбыт А. Т. Кузьмина биһиги сүүрүүт бэчээттээх идеэтигэр күннэтэ уонна нүөлүн сүбэлээн үөрэтэр, өлөхпутугар, үлэбитигэр үгүөкэн кэмэҥ өнөрөр.

Агафия Тарасовна сыл уон ыйын түмүгүнэн хас биирдии **фуражнай ынахытан 4058-тыы кг үүтү ыан, сыллааҕы эбэһээтэл сибэтин аһара толордо.** Оттон биһиги ити кэмҥэ сыһыарыллыбыт ынахпыт ахсыттан 1770-нуу — 2023-түү кг үүтү ыаммыт, пятилетка бастакы сылынааҕы былламмыттан эмиэ аһара толорон хаалыбыт. Биһиги ферма үрдүнэн кэлин кайы барыта 220 кг үүтү ыан, государствоҕа тутарабыт.

ССКП Киин Комитетын ахтанныытаабыт Пленумун уураахтарын ере күүрдүүлүннүт эҥ, үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэни ситиһиилээхтик ситиһиннэрэ сылдьыбыт. Ол курдук, ферма старшайа А. Т. Кузьмина **хас биирдии фуражнай ынахтан 4200 кг үүтү ыан пятилетка бастаны сылын түмүктүүргэ сыруктанна.** Оттон итинэхэй коллектив сылланааҕы көрдөрүүтүн 2500 кг таардыахпыт.

Биһиги Улуу Октябрь биэрбит дьылгыт кэмэ ыраатан улаатыбыта, үөрэнэрэ бу «Юбилейнай» ферма курдук үгүү үгэстэрдээх коллективка түмсүбүннүтүнэн уонна уруу маанаа айымньылаахтык үлэлээн баран үрдүк үөрэх аанын ааспыт дьүөгэлэрбитин солбуйан үрдүк илгэни дэлэтиһэ сылдьарбытынан киэн туттабыт.

Бу үөрүүлээх бырааһынныгынан биир идеэлээхтэрбитин — ерийүөн сүөсүйүүтэрин иитиитик, истигиик эйэдэлиибит уонна үлэҕэ ситиһиини, олохпо дьолу-соргуну баралыбыт.

З. АНДРОСОВА,
эдэр ыанньыксыт.

СНИМОККА: А. Т. Кузьмина.

Куоталаһыы дневнигэ

Эрбии биитинии эрийсэн

Ерийүөн 1975 сылын рекордсмен шофера Е. А. Поговарын Ленинскэй ерийүөн Ст. Васильев аатынан совхозун шофера А. Н. Егоровы кытта сирэй куоталаһыыга киирсэн үгүлэмир. Ньурбаҕын биллэрэллэриттэн, 1976 сылтааҕы кэмнэр А. Н. Егоров 134892 тонна-километры сүүрүүбүт.

Оттон Субуруускай аатынан совхоз шофера Е. А. Поговарын сыл уон ыйынан 149796 тонна-километры ситэрдэ.

Комсомолка Парасковья Пономарева Чыраадыма ыччат-комсомольскэй ферманы салайар. Маннык быйыл 220 бороон ыстатыллар. Субуруускай аатынан совхоз Сылгыгынаах отделениетын эдэр сүөгүйүүтэрэ ыстыы бастаны ыйыгар 2115 кг эбиллиини ылыыр эбэтэр хас биирдии бороон ортотунан 11,1 кг улаатарын ситистилэр.

СНИМОККА: звеновод П. Пономарева.

Б. ПОПОВА фотота.

Совет былаанын иһин

ХООДУОТ КОМСОМОЛЕЦ ЭТЭ

Улуус бырааптатын хорохоото быстар дьаданы Микита Дьячковскай (Тытыгынай) бэйэтин тиийимэт-тэҥэмэт кыһалҕалаах олоҕор кэпсэһиннэ туох эмэ ыйдаганы эрэнэрэр бэлэх үөрүүлэҕэ. Ол кэнэ өрөтө Дьөгүөскэ өйдөөх, ааҥ-баачыс, кэйиин сыл тэннэрэр чобуо тыллаах-өстөөх буола улаатан эрэю этэ. Бэйэ хоргуйэрэн, эрэйдээрэн кэрэйбэккэ хайдах эмэ гынан үөрэттэрдэр маннык оҕоттон кэйи тахсыан сөп диэн саныыра.

Уолчаан ааттын итэ эрэнэн түҥэн биэрбэтэҕэ. Тэҥнэхэтэрэн ортолорутар үөрэҕи ылымтыатынан, сытыытынан-хотуутунан, өтөлөрүн оҕо аймаҕа туох дьолутаран бараттан ыйынарыылаахтык биһаарарыгар чорбойөр. Кыра-хара дьону хоноруулартыгар хоннорбот, биһиги эрэ дьиэлэрэ бэйдэр кэмэлдьилиэрэ, ыар батталларыттан абарыы-сатарыы уолчаан сүрэҕэр эмиэ тумнубатаҕа. Үөрүүн сылдьан ааҕыстаммыт дьаданыдарыа ыгыы, дьыалаларын сурунан бэйдэрэ утары үгэстэнэ-нэрэ-харсыһаннарар идеологиита. Тойоттор оҥу туора көрөн ааҕыгар суолтун үөрэттэрэллэ, хата үлэҕэ үөрэт, үөрэхтэнэҥ боҕотуой ол бу буолуоҕ диэн сүбэлиилэрэ, кыһарыйаллара дьаҥны. Микита оҥу араастаан уҥалдьаныыта, бэлэн, эрэй бөрөнэ да буоллар, сиэ үөрэттэрбэтэ Чурапчы түөрт кылаастаах оскуолатыгар бүтэттэрбэтэ.

Олунньутааҕы революция буоларын кытары, биһиги түгэхтэх улууспутугар тиийбэ, сытыы охсуһуу дохтуна дьүөлэйбэтэ. Ол үөйүөттэр интернаттарын ыаҥыскаалыыр, кэҥэхалаатаҕар турбута, обществоҕа кутталы суох буолуутун улууспааҕы комитетын итинник продовольственнай комиссия чилиэннэриттэн талыллан түгэх сүүрбүтэ кэпсэтэ, монуоскутэ.

Боачан түн хараҥа бадаана суулаастыбытын кэннэттэн, 1920 сылааахха, Егору Балугун нэйилэгин ревкомун чилиэнинэн талбыттара. Оттон ситору охсуһуу уотугар буһан-хатан иҥэр ревкомсэ Аима улууһун нэйилиэнэ кэрэйэ сылдьан ревкомнар ҥаалыыларыгар комсомолбутэ. Кини аата-суола дьоннан-сэргэнэн биллэр буолан барбыта. 1920—1921 сылларга Якутскай куорахха үөрэхтээн эмиэ комсомолга ыытыллыбыта.

1921 сыл күүһүгэр ыраахтааҕы офицерскэй олохтоох баайдар комсомолгуттан ҥаҕыт ворует былаанын утары өрө туруну тэрийбиттэригэр Егор Никитич Дьячковскай ЧК аттаах ударнай этэрээтин разведчиктыгар буолбута. Бу этэрээт баайдыыттар күүстэриэн кытары хабырыйса-хабырыйса Мэҥэ улууһун иккис Хоптуна нэйилиэгин сиригэр Чорхонтоо аллаабыта. Маннык Павловскайга олорор кулак этэрээтин кытары сибэстэһэр аҕада буолбута. Бу олус куттаах уонна эпиэттэх сорудаҕа түөрт киһи, ол иҥэр Егор Никитич, барбыттара. Чорхонтоо үс биэрэстэлээх Улуу Күөл диэн сиргэ разведчиктар остуоруйдаах тойуурдар түбэспиттэрэ. Хорсун комсомолец сүрэҕэ итэ курдук хомолтолоохтук тахсыт буолбута.

Совет былаанын иһин туруулаһан охсуспуттар сырдык аттарын ворует сүтүрүйэн туран кэриэстиир. Биһигин эр санаалаах разведчиктар хааннара хаҥыйбат сиригэр олохтоох ыччаттар туруорбут саламатыыныктара шэлбайар.

Н. ЗАБОЛОЦКАЙ.

Снимоктарга (уһэттэн аллара): Г. И. Керкин—Субуруускай аатынан совхоз Кытаанэхтаах отделениетын кадровай бөлүчүөтэ; Р. Х. Кривошапкин—пенсионер; А. Н. Пестерева—Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хоптоҕотоо отделениетын наставник-ыанньыксыта; Н. Е. Яковлев—Кара Марис аатынан совхоз Одьулуунаах отделениетын үрдүк үүнүүтүн звенатын салайаччы; Д. П. Корякин—СССР үтүөлэрэ тренера, Саха АССР оскуолаларын үтүөлэрэ учуутала.

С. СЕМЕНОВ уруһуйдара.

ЭРЧИМНЭЭХТИК ОЛОХХО КИЛЛЭРСЭБИТ!

ОРОЙУОНҐНА САҢА РЕКОРД

Колхозниск П. П. Сергеев таҥнара сылык солуу чесниналаах-мынык өтүүр звенону баһылаан-к Бүлүү Амма өрүс аттыгар киэх хочотуттар кэлэллэр. Общественнай сүүрү аҕыстыык соревнованиеҕа сыһыы сайыы эсэ ордук өксүүлэлэрин үллэлиннэрэ, звена хас биирдии ньиҥнэлэр 125-тэн тоннаны өтө бөлүүхтэнэрэ эбэҕэтэлистибэ ылыллыбыт. П. Сергеев таҥнарар звеноҕун коллектива ордуон барыы, кэлэлиэстэр өтүүтүгэр социалистическай куоракпыҥыа мөҥүрбүта.

Нөрөөлөр технологическэй ордуонна биир бастакынан сыталлыахтыык туһаайан, П. Сергеев таҥнарар звеноҕо үрүк кирдэрүүнү сатыыллыыллар, ыччаттар эбэҕэтэлистибэлэрин кэтэх ааннаҥа таларын бэрэн, рубаннаргар бичиллиэриттэн саҥа үрдэтиллибит эбэҕэтэлистибэ эмиэ ылыллыбыта — биирдии өтүүкэ 160-нуу тонна сорох сорох сорукталыыллар.

Ити ол кырдьаҕастар бу Сүбүрүүскэй аптыыны саҥа Соловьевтары итэҕэлистэх ходуһаҕа ходуһаҕа эрэлээхтик айыы сайдыылыыллар — хас биирдии бойоолорбуттар 181,8 тонна ньиҥнэлэ чиҥэтиллэр.

Тоҕус пятилетка бастакы сылыгар Иван Иванович звеноҕа хас биирдии өтүүгүн аҥаан 123-түү тонна өттүнэн ордуонна рекорду ылыллыбыта. Оттон быйыл, ханнастыбэ уонна кодьуус пятилетканы бастаҥа сылыгар, маҥнай пятилетка сүрэламмыттаан олоччоҕор рекорду ылыллыбыта, ордуонна саҥа рекорду ылыллыбыта.

СНИМОККА: звеноҕо П. П. Сергеев.

400 ТИИНГ

Сүбүрүүскэй патыынан совхоз кадровай бөлүүхтэрэ П. Д. Федоров, С. М. Игнатьев уонна П. П. Федоров Амма эҥэриҥэн хаамыллар уонна үнүүр тахса сылдьыллар тиинэ эккираҥ кинирдилэр. Итиннэ эрдэттэн өтөстуммут гүтэннэрэх, аттарыгар бөлөмнэбит оттоох уонна борыы ыалдьыах гэриэнэн сайка хаччыдыллыыт буоланнар, үчүгэйдик бөлүүйдүүлэр.

Үйүн 400 тиинэнэх эргиллиннилэр. Аны ити диэки баар күүлдэргэ үөскэбит ардыгар туһалаахтар.

С. ПЕТРОВ.

Эдэр күүһүнэн-уоҕунан

Оҕо-аймах билиҥэ-көрүүлэ тарылыыта, аналлаах литератураҕа наадыйыыта сылдьар кэмэн, улаатан иҥэр. Оттон ол иҥин, ороҥуонналаҕы ыччат библиотека оҕо кэмнэтэлэрэ филиалын дьиэтигэр, ааардыхха, бочуумуран ыччат тыа турар. Читальнай саалаҕа саҥа элэрэр хорэнэччилэрэ үүгэ-эҥиҥнэх соп.

Библиотека 3 саҕыллаах эдэр коллектива үөрэнэччилэр ортолоругар ыччатаҥ пропагандалаалыыҥа кыратта суох үлэни ыытар. Кинилэр оскуолаларга сылдьан литературнай бөлөхтэрэ, «Кинигэ ыйдарын», лекциялары, бөлөхтэрэ тэрийэллэр. Оттон библиотека иҥэтэр туһугар онтуулаах тематическай быыстапкалар, биллиилэх дьон юбилейдарыгар аналлаах стендэлэр, монтаждар, альбомнар, о. д. а. ыытар. Оттон онтуулаллар. Ол да ыраах аҕыстыт сылларгаҕар бэлэм эҥэрдэнэр бэлэм сылдьар, сылгаҕы баллаах биллиэтэ 90-н тахса баарыгыттан туолан иҥэрэн уонна мамыаха аҕаа үөрэхтээх библиотекарлар: комсомолка Христина Петровна Федулова, комсомолка Яна Спиридоновна үгүс сыраларын биэрэллэрэ туһунан сэбиэдиссэй, эдэр специалист, комсомолка Марфа Дьячковская ороҥ котоҕуллан кэпсиир.

Кинилэр стеллаастара кэҕэлэбэт саалаҕын встиэнэлэриттэн биллиэ тороҕуут кыраайбыт баайдарга айылҕатын туойар пиэсэлэр ыйаммыттар. В. И. Ленин, кини соратниктара, биһиги ыччаттарыгар Улуу Октябрьскай социалистическай революцияны бэлэмнээбиҥэ уонна олоххо ыытарыгар ыытыыт баараҕай өхсүүлэрэ кэрдэрэр. «Октябрь, иҥин өхсүүгэ» диэн быыстапкаҕа үүгэ кинигэ кэрдэрүүгэ уурулуубут. «Комсомол Ленин кэрдэҕэ, тэриэр бэриниилээх» диэн быыстапкаҕа эммуниэмэ тутуулаах комсомолецтар, ыччаттар бэйэлэрин өхсүүлээх ааларыгар кылдьыбыт уонна кылаҕэр үөрэнэ-чулаах ыытыыларын туһунан кэпсиир альбомнар, кинигэлэр баалаар. Итиннэ сорох «Саха сиригэр Ленинскай комсомола» стендэҕэ саха бастакы ньургун комсомолецтарыттан саҕалаан бүгүҥү күн тутуулларын активнай ыытыылаахтарын олохторо, өхсүүлэрэ кэпсэнэр.

Читальнай саалаҕа «Партия былаанныара — ыччат былаанныара» диэн мунтаах, «Спорт Саха сиригэр» диэн кинигэлэр, дьиэ ньиҥнэр, о. д. а. библиотека үлэлэриттэрэ үгүс эрдэттэх үлэлэрин туоһулуулаллар.

Уон тыһыынчаттан тахса хонно тус-туһунан отделларынан, разделларынан, темаларынан аҥаччы саҕаҕын, ҥорэҥин учуотаан барт сыталлаахтык уурулларан стеллаастарга кэчэйтиэриттэр.

Быйыл тохсунньуттан ыла ороҥуон барыы библиотекаларга биэрэ сыгыа кинигэлэри үлэлиэхтэр. Туох баар үлэни-хамнаҕы ороҥуон кини библиотекаларга тэрийэ. Кини атын библиотекаларга кирбит кинигэ фондатын тэҥнэн үлэлэрэ, кинигэ өбработ ыытыы онгоруор уо. д. а. үлэлэри ыытар. Оттон ол кинигэлэри фондаларыгар ыҥыраатардаҕы библиотекалар ыытыыларын, үлэлэрин сүрүннүүр, өскүөлэрдэҕэ библиотекалар олохторуттар-дьаһахтарыгар быһыч ыытыы ороҕор, тэриҥэр.

А. СТЕПАНОВ.

Техниканы кодьуустээхтин туһаналлар

Эт-үүт ороҥуоннаҕы ыҥырыллыбыттар туллар тутаах үлэһиттэриэн транспорт үлэһиттэрэ буолаллар. Ол эбэтэр массыынаа, трактор сүүрбэт буолла да үлэ хаммас ыытыыр. Ити эмиэ ыытыыны үчүгэйдик ойдуур буолуллар шоферлар техниканы кодьуустаахтык туһанарга сүрүн болдьоҥнолоруун уураллар. Итиннэриэн К. А. Марков, И. С. Попов, Г. Г. Себастин, В. К. Со[illegible] балаан буоллаллар. Кинилэр Улуу Октябрь бырааһынныгын үлэҕэ кэрэ баалыгэрдэх корустуулэр.

Маҥтан сыыһыгы оттуулар трансноры туһаныыга ордук анаан, ньиэттэх эмиэ кэлбэтиннэ шоферлар техниканы үчүгэйдик көрөллөр-истэллэр.

СНИМОККА: бастын шэфер Е. А. Марков.

П. СЕДАЛИЩЕВ фотота.

Интернациональнай сибээһи тутуһар

Г. И. Петровскай аатынан Хүс-Алдан ороҥуонун Таҥда бөлүүлэгэр баар историко-революционнай музей туһунан истибэтэх киһи, бука, биһиги республикабытыгар аҕыйах буолуо. Бу бэлэй экспонаттаах музей республиканы саҕаан бүтүн Союзка биллэр, атын дойдулар биллиилэх дьоннорун кытары ыкса сибээһи тутуһар. Кини төрүттэччитэ уонна салайаччыта, Саха АССР культуратын үтүөлээх үлэһитэ И. П. Готовцев сыралаах үлэтинэн, уустубат эптэҥкэлэмнэн музей күнүгэн-күн, сылтан-сыл ахсын байан, кэҥээн иҥэр.

Музей саалаларын, отделларын, разделларын көрө сыыттахха, кини норуоттар доҕордоһуулларыгар, дьону интернационализм үөрэҕэр иитиигэ ойуччу улахан болдьоҥнону турара кини хаҥаҕар тута бырааллар.

Саха норуотун Улуу Октябрьскай социалистическай революция иннинээҕи олоҕун-дьаһаҕын көрдөрөр үгүс экспонаттар ортолоругар улуу революционнай-демократ Н. Г. Чернышевскай олоҕун уонна өхсүһүүтүн, Таҥда ааннаах-ааннаах сыылкаҕа кэлэн олорбут политическэй ньаһилиэнньэни кытары сибээстэрин туһунан кэпсиир стендэлэри кини кэрэхсии көрөр. И. П. Войнаральскай, Н. П. Странден, Д. А. Юрасов курдук политическэй-дар саха кэргэннээх ньуоҕун олорон, улуус, нэһилиэк олоҕор биллэр-кэстэр сабыдыалы оҥорбуттар. Кинилэр оҕолоро кэлин колхозҕунай тутууга активнайдык сыттыбыттар, оттон сорох сиэттэрэ биллиҥин баалаар эбит.

Саха сиригэр Советскай былаһы олохтоспут уһулуччулаах ленинец-большевиктар Г. К. Орджоникидзе, Е. М. Ярославскай, Г. И. Петровскай, оттон да атыттар сылыкаҕа олорон ыыппыт революционнай улэлэрин көрэҕэ-диҥ фотодокументар кэстүүлээх сиргэ ыйаммыттар. Итиннэ саҥа Саха сиригэр гражданскай сэриигэ сылларыгар саа-саадах туттан кыргыспыт И. Я. Строд, Е. К. Байкалов, К. И. Курашов уо. д. а. курдук норуот помөөр кинрбит геройдар олохторун, өхсүһүүлэрин сырдатар сыанаалаах документаалар баалаар. Гражданскай сэриигэ аатырбыт геройа Г. Егоровка анаммыт стендэҕэ кини улуу иччэ норуотун иҥэриэн уолаттарын кытта түспүт сэдэх фотокарточкалара кини болдьоҥнотун тардаллар.

Музей бөлөх стендэтигэр биһиги дойдубутугар суох орденнар, медаллар кулумүрдаһаллар. Бу Саха сиригэр төрөөбүт, кэлин Вентрия биллиилэх революционнай уонна государственнай деятелигэр Ласло Аладарга кэргэн тахсыбыт А. К. Волкова (Лефкович) правительственнай наҕараадалара. Ласло Аладар күүлэ кэргэнин орденнарын, медалларын сэргэ байатын автографтаах фотосимнэгэн, сувенирдарыа музейга бэлэхтэбит.

И. П. Готовцев коммунистическай партия ветераннарын, биллиилэх ученайдарын, Саха сиригэр кытта сибээстээх дойду аралаах чуинуктарыгар олорор үгүс дьону кытта тиһигин быспакка сурунсар, ыкса сибээһи тутуһар. Ити дьон ыыппыт документаалара, тутта сылдьыбыт маллара, аралаах сувенирдара бэрт сыталлаахтык уонна кичэйэхтик стеллаастарга остуолуллан таас анныгар уурулуубуттар.

Ордук интернационнай матырыйаалларынан ааҕа дойду рабочай уонна революционнай хамсаһыныын уһулуччулаах деятелэрэ Долорес Ибаррури, Тодор Живков, Юмжагийн Цедэнбал, Густав Гусак, Людвик Свобода, Дьердь Лаазар, Лебомир Штроугал уо. д. а. ыыппыт хаартыскалара, альбомнара, байаларын кинигэлэрэ, открытыкалара буоллаллар. Үгүс хаартыскалар ортолоругар Долорес Ибаррури уолуннаан, биһиги Улуу Иҥэ дойдубут иҥин-олоҕун биэрбэт, Советскай Союз Геройунуун, Рубен Ибаррурилиэн, 1940 сылдаахха түспүт фотосимнэктэрин кини долгуйа көрөр.

Музейга биллиилэх советскай политиктэр Г. К. Жуков, А. М. Василевскай, К. А. Мерецков, В. Д. Соколовскай, И. И. Якубовскай уо. д. а. автографтаах бэйэлэрин кинигэлэрэ, хаартыскалара көрдөрүүгэ туруоруллубуттар.

Аҕыйах хонуктаҕыта биһиги норуоппут В. И. Ленин чугас доҕоро уонна соратника, бөдөҥ партийнай уонна государственнай деятель Г. К. Орджоникидзе төрөөбүтэ 90 сылын туолуутун кинэчиик бэлиитэбитэ. Бу кэрэбэлиэ датаҕа анаан музейга туһунан стенд оноҕуллубут. Музей биһиги дойдубутугар уонна аан дойду рабочай хамсаһынныгар буолуталыыр улахан суолталаах событиелэрэ тутатыана сырдатыа иҥэр ордук кэрэхсэбиллээх. Ол курдук ССБП XXV съиэйин туһунан кинэчиик кэпсиир фотомонтаһы музейга сылдьыбыт кини бэрэтэ кэпсэтэр, астына көрөр.

Ойбөт-суоҕат аналламмыт, нэһилиэк, ороҥуон эрэ буолбакка, оҥу аҕаан бүтүүн биһиги республикабыт, киэҥ туттуутунан буолбут бу бөдөҥ культурнай кини үүнүр-сайдар кэскилэ эсэ улахан, бэлэмнэнэ кэлэллэр.

С. ПОПОВ.

хаһыат аналы, корр.

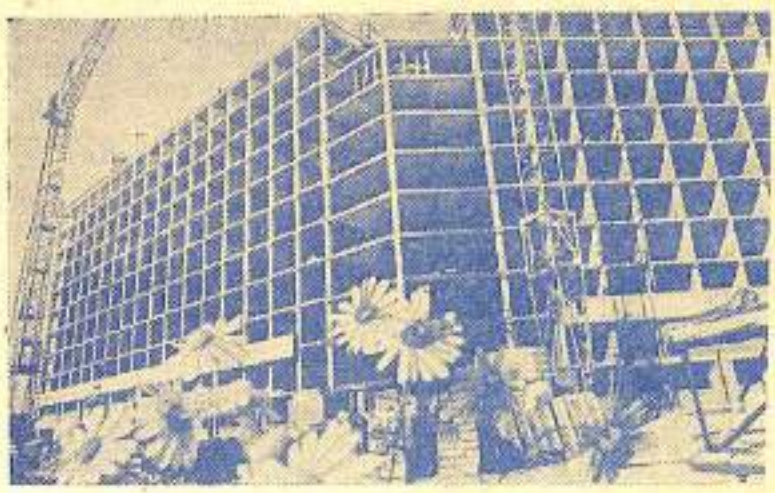

МОСКВА. Бүтүн Союзтаабы кардиологическай киини түтүү үгэннэрэн ыытыллар. Улуу Октябрь 59 сылын көрсө тутаччылар үлэни эссе күүһүртүлэр. «Мосстрой—31» трестэн А. П. Егоров салайар бригэдэтэ уон биирис этээскэ тиийдэ. Киин 1972 сылааахха Бүтүн Союзтаабы коммунистическай субуотуннуктан киирбит үлтэн тутуллар.

СНИМОККА: түтүү ыытыллар площадкатыгар.

В. СОЗИНОВ фотота.

СЫЛГА ТОЛОРУ СУРУТААЧЧЫБЫТ

Биллиги кэчигэ почтальон кэлэрэ ыал-ыалга барытыгар күүтүүлээх. Биһиги уолбуруун холбоон уон суол бэчэккэ сурутобыт. Иннь гынан кинэ ахсын көр-нар бөрө, кэнэҥ-нисэн бөрө буолааччыбыт. Холобур, бу күннэргэ ССКП КК Пленумуугар табаарыс Л. И. Брежнев тыл этиитэ, үлэйиттэр өйдөө үөскэтэн тахсар бэйэлэрин саналарын туйунан суруйуулара биһиги дьиэ кэргэни хайдах дөлгүппат, кинэһэни уонпутун-куоспутун тэҥэ күөдьүйэт буолуоҕай?!

Быһата, хаһыат, сурунаал хас ыал аайы күүтүүлээх, хас киһи аайы кэтэһиллэх. Ол гынан баран сибэх сорох үлэйиттэр, бэчэкти общественнай тарбатаччылар, мин саналбар, итиннэхэ тиэрэрэ-бэттэр, ҕоруйуллубут үлэҕэ олуг даргытык сыныанналлар. Холобур, биһиги олорор Харбалабытыгар, бэчэккэ сурутуу быыбаа туола илиги урдунэн, олуг холкуга дылылар.

Сорохтор хаһыакка, сурунаалы ый, квартал, сыл аҥара бөлдьохтоон суруттараччылар. Уонна, ол болдьохторо бүттүннэ, сурунаалы, хаһыаты ыалтан, дьонтон көрдөһө сатаччылар. Кайдак, доҕоттоор, таптыыр хаһыаппытын, сурунаалбытын сыалы-сылынан сурутаран кэбиһиэҥин.

Е. МАСАЕВ, пенсионер.

СЭМЭЙ КИҺИ ЭТЭ

Михаил Федосеевич Доҕордуурап кырдьаҕас народнай суруйааччылары кытта саастыы эбит. Баара буоллар 70 сааһын туолуутун бэлиэтиэх эбиннит. Аастыт уонтан тахса сылларга саха литературатыгар эйбэҕи айан биэрбит буолуо этэ. Киин ол курдук тахсыылаахтык үлэлиир кэмигэр сылдьан олбута.

Олус сэмэй, мин бэйэм бэлэбин диэн хаһан да бэйэтин үрдэтиэхэ кыһи этэ. Ол иннэ эбитэ буолуо, туой, бу биһиги курдук бороспуой дьону ыытары кэпсэтиэ, түмсэ сатыара. Оччолорго, сүүрбэччэ сыллаҕыта, суруйааччылар айымныыларын ырыта, дьүүлүү үгүстүк түмсэрбит. Аҕааччылар конференциялара, эдэр автордар түмсүүлэрэ, литературнай бэчэрдэр ыытыллаллара. Арыгар райком секретарын кабинетыгар литературнай айымныылары ырытыылар буолаллара. Аны санаатахха, ол барыта Доҕордуурабынан, киин көҕүлэйэн, иннэн ыытыллар эбит. Оннооҕор субэлэҥ, кэпсэтэ диэн аатлаан, аҥаан бэйэтэ үс костоох Дирин оскуолатыгар хаста да тахса сылдьыбыта. Оччоҕо биһиги, сорох учууталлар, уруок кэннитэн түмсэн кинн бэчэттэҥэ иликэ суруйуулары ырытарбыт.

Ороҕуонга ыытыллар литературнай бэчэрдэрэ кинн «Кытыастар кымынаре», «Үс мойоҥ» диэн кэпсээнэрин, «Аймаҥдар» диэн драматын, атын да суруйааччылар айымныыларын ырытарбыт, дьүүлэһэрбит. Оннук түмсүүлэргэ Доҕордуурап бэйэ кинитэ буолан хаалара, барыта толлубакка этэрбит-тыынарбыт. Ордуук активнайдык Семен Жирков, Гаврил Ефимов, Дмитрий Постников, Константин Аржанов кытталлара.

Михаил Федосеевич кэпсэнэн-эрэллэн бардаҕына баранмат кэпсэнээччэ, бай фантазиялаах, олохтоохутун, мэрэйдиэх дьэ билбит курдук ах бэрэн хаалларбыт, бастуой да чабылаппыт диэх курдук балаһыанньа үөскүүрэ. Оччоҕо чуумпу, нуран, үчүгэй аттаах киһи курдук тоннон, эмиэ кадьа барыта. Ыыра.

Ыарытыгынан, кылгас кэм хаалбытын биллиэн тиэтэйэр эбит этэ: «Кэпсээн эйбах, сюжет үгүс, суруйуохха уонна суруйуохха эрэ наада, оттон миэхэ олус кылгас кэм хаалла»,—диэрэ. Ону биһиги тыл даҕаамырын эрэ курдук истэрбит. Итэ кэмнэ мин биирдэ түүн түөһүн охсунарыттан уһуктан сонуйбуттаахтыын өйдүүбүн. Ону кини сүрэҕэм тохтоон хаалар диэн быһаарбыта. Оннооҕор сэрэйбитим тоҕо ороҕуспут курдук үлэлиирин.

Доҕордуурап олуттунан саха литературата эйбэҕи сүтэрбитэ. Киин айар үлэтин үтэннэрэ сылдьан олбута. Ситэриллибэтэх суруйуулар, хаартыган хас да кэпсээнэр күнү көрбөкө хаалбыт буолуохтаахтар. Ону суруйааччы архыыбыттан ыйыллэннньиктэрэ, айар үлэтин атастара сорҕутуохтэрэ, күнү көрдөрүохтэрэ диэн эрэнэбит.

М. ЕФИМОВ.

СОЦИАЛИЗМ ДОЙДУЛАРЫГАР

ПРАГА. Чехословакиай-советскай доҕорлоһуу союба бэйэтин кэккэтигэр 2 мөлүйүөнтэн тахса киһиэхтэ түмэр. Итэллэн үс гыммыт биирдэн 30-тар дьэри саастаах ыччаттар ылалар. Кэлин үс сылга доҕорлоһуу союба Чехословакия эрдэс орөйуоннарыгар 640 тыһыынча лекциялары, бэсиэдэлэри уонна да атын дьаһаллары ыытта. Итэллэр барыта Советскай Союз историятыгар, советскай дьон олохторугар уонна үөскэтиллэр аналлаах. Советскай киниэлэри ыытыахха сөп. Итинэн таһыынан Варшаваҕа, Краковка уонна Вроцлавҕа идэтэлэбит советскай киниэ маҕаһыыннара үлэлиилэр. Ангардыс саастыы сылга маҕаһыыннар кэбиллэннилэр 11,5 мөлүйүөн элэмиэнтэр советскай киниэлэри ылаллар.

БЕЛГРАД. Рисла анныгар баар Крилевицке куорат судургерфатыгар «Ольга Садовская» диэн Советскай Союз саҕаһыныан онноҕуулубут пассажырскай теплоход ууга киллэриллибиэ. Теплоход 250 киһини уонна 250 тонна тиһиҥэ ылыан сөп. «Ольга Садовская»—бу Советскай Союз саҕаһыныан онноҕуулубут иккис теплоход.

ССТА.

Капитал дойдуларыгар

Джеймс Картер—АХШ президенин быыбарыгар кыайыылаах

Бу дьыл сэтиннньи 2 күнүгэр Америка Холбоһуктаах Штаттарыгар уочараттаах быыбардар ыытылыннылар. Итэ быыбардарга АХШ президенэ, вице-президенэ, представителлэр палаталарын составаа бүтүнүүтэ уонна сенатордар үс гыммыт биирдэрэ хаттаан быыбарданнылар.

Аан дойду бэчэхтэ бу ыытыллыбыт быыбардарга Үрүҥ дьиэ хаһаайыннарын кэлэр түөрт сылга ким буолуоҕай диэн боппуруоска уларыйан болдьоттотун үүрдэ. Биллэрии курдук, АХШ президенэ уларыйан быраабтаах, итэ ыытар тас политиканы ыытыыга эмиэ.

Быыбардарга сүрүн охсуһуу икки сүрүн буржуазнай партиялар представителларын икки ардыларыгар ыытылынна. Республиканскай партия президент пониутар байытын кандидатынан АХШ билиигэ президенин Джеральд Форду, вице-президент пониутар сенатор Роберт Доулу, оттон демократическай партия президент пониутар Джорджия штаатын урукку губернаторын Джеймс Картеры, вице-президент пониутар сенатор Уолтер Мондейлы туруорбуттара. Ол эрээри бөҕөстүүй американецтар Үрүҥ дьиэ хаһаайынынан ким да буоларыгар кыаллыбата суох, захайбаттык сыныаннастылар. Киниилэр ыар балаһыанньаларын аҥаастыы оттуулар талыллыбыт ханнык да президент чаҥчаппатэҕэ. Бу да сыҥыга президент быыбарыгар сүүньүнэн халыҥ харчылаахтар миллиардердар, миллионердар ылыннылар.

Быыбардар буолан бүттүлэр. Кыайыылаах сирэ бөдөҥ бөҕө биллэччи, Джорджия штаат урукку губернатора Джеймс Картер тэҥнэстэ. Ол гынан баран бөрөстүүй американецтары долгуйар дьаһуннаах проблемалар — улаатан суох буолуу, сыана уонна толуоктар үүнэ-тэйиннэ суох үүнүүлэрэ, расовай ыраасаҥнар, сабыллыннаах үлүһүйүү — онноҕуннан хаалаллар. Үрүҥ дьиэ хаһаайынын уларытыы капиталистическай системаҕа үөскэтиллэр ити проблемаларга кыайан быыгарбат.

А. КРАСИКОВ,
ССТА ырытаччыта.

СЫЛГА ТОЛОРУ СУРУТААЧЧЫБЫТ

Биллиги кэчигэ почтальон кэлэрэ ыал-ыалга барытыгар күүтүүлээх. Биһиги уолбуруун холбоон уон суол бэчэккэ сурутобыт. Иннь гынан кинэ ахсын көр-нар бөрө, кэнэҥ-нисэн бөрө буолааччыбыт. Холобур, бу күннэргэ ССКП КК Пленумуугар табаарыс Л. И. Брежнев тыл этиитэ, үлэйиттэр өйдөө үөскэтэн тахсар бэйэлэрин саналарын туйунан суруйуулара биһиги дьиэ кэргэни хайдах дөлгүппат, кинэһэни уонпутун-куоспутун тэҥэ күөдьүйэт буолуоҕай?!

Быһата, хаһыат, сурунаал хас ыал аайы күүтүүлээх, хас киһи аайы кэтэһиллэх. Ол гынан баран сибэх сорох үлэйиттэр, бэчэкти общественнай тарбатаччылар, мин саналбар, итиннэхэ тиэрэрэ-бэттэр, ҕоруйуллубут үлэҕэ олуг даргытык сыныаннаһалар. Холобур, биһиги олорор Харбалабытыгар, бэчэккэ сурутуу быыбаа туола илиги урдунэн, олуг холкуга дылылар.

Сорохтор хаһыакка, сурунаалы ый, квартал, сыл аҥара болдьохтоон суруттараччылар. Уонна, ол болдьохторо бүттүннэ, сурунаалы, хаһыаты ыалтан, дьонтон көрдөһө сатаччылар. Кайдак, доҕоттоор, таптыыр хаһыаппытын, сурунаалбытын сыалы-сылынан сурутаран кэбиһиэҥин.

Е. МАСАЕВ, пенсионер.

СЭМЭЙ КИҺИ ЭТЭ

Михаил Федосеевич Доҕордуурап кырдьаҕас народнай суруйааччылары кытта саастыы эбит. Баара буоллар 70 сааһын туолуутун бэлиэтиэх эбиннит. Аастыт уонтан тахса сылларга саха литературатыгар эйбэҕи айан биэрбит буолуо этэ. Киин ол курдук тахсыылаахтык үлэлиир кэмигэр сылдьан олбута.

Олус сэмэй, мин бэйэм бэлэбин диэн хаһан да бэйэтин үрдэтиэхэ кыһи этэ. Ол иннэ эбитэ буолуо, туой, бу биһиги курдук бороспуой дьону ыытары кэпсэтиэ, түмсэ сатыара. Оччолорго, сүүрбэччэ сыллаҕыта, суруйааччылар айымныыларын ырыта, дьүүлүү үгүстүк түмсэрбит. Аҕааччылар конференциялара, эдэр автордар түмсүүлэрэ, литературнай бэчэрдэр ыытыллаллара. Арыгар райком секретарын кабинетыгар литературнай айымныылары ырытыылар буолаллара. Аны санаатахха, ол барыта Доҕордуурабынан, киин көҕүлэйэн, иннэн ыытыллар эбит. Оннооҕор субэлэҥ, кэпсэтэ диэн аатлаан, аҥаан бэйэтэ үс костоох Дирин оскуолатыгар хаста да тахса сылдьыбыта. Оччоҕо биһиги, сорох учууталлар, уруок кэннитэн түмсэн кинн бэчэттэҥэ иликэ суруйуулары ырытарбыт.

Ороҕуонга ыытыллар литературнай бэчэрдэрэ кинн «Кытыастар кымынаре», «Үс мойоҥ» диэн кэпсээнэрин, «Аймаҥдар» диэн драматын, атын да суруйааччылар айымныыларын ырытарбыт, дьүүлэһэрбит. Оннук түмсүүлэргэ Доҕордуурап бэйэ кинитэ буолан хаалара, барыта толлубакка этэрбит-тыынарбыт. Ордуук активнайдык Семен Жирков, Гаврил Ефимов, Дмитрий Постников, Константин Аржанов кытталлара.

Михаил Федосеевич кэпсэнэн-эрэллэн бардаҕына баранмат кэпсээнээччэ, бай фантазиялаах, олохтоохутун, мэрэйдиэх дьэ билбит курдук ах бэрэн хаалларбыт, бастуой да чабылаппыт диэх курдук балаһыанньа үөскүүрэ. Оччоҕо чуумпу, нуран, үчүгэй аттаах киһи курдук тоннон, эмиэ кадьа барыта. Ыыра.

Ыарытыгынан, кылгас кэм хаалбытын биллиэн тиэтэйэр эбит этэ: «Кэпсээн эйбах, сюжет үгүс, суруйуохха уонна суруйуохха эрэ наада, оттон миэхэ олус кылгас кэм хаалла»,—диэрэ. Ону биһиги тыл даҕаамырын эрэ курдук истэрбит. Итэ кэмнэ мин биирдэ түүн түөһүн охсунарыттан уһуктан сонуйбуттаахтыын өйдүүбүн. Ону кини сүрэҕэм тохтоон хаалар диэн быһаарбыта. Оннооҕор сэрэйбитим тоҕо ороҕуспут курдук үлэлиирин.

Доҕордуурап олуттунан саха литературата эйбэҕи сүтэрбитэ. Киин айар үлэтин үтэннэрэ сылдьан олбута. Ситэриллибэтэх суруйуулар, хаартыган хас да кэпсээнэр күнү көрбөкө хаалбыт буолуохтаахтар. Ону суруйааччы архыыбыттан ыйыллэннньиктэрэ, айар үлэтин атастара сорҕутуохтэрэ, күнү көрдөрүохтэрэ диэн эрэнэбит.

М. ЕФИМОВ.

Хайыһар суолугар

Алтынньы ый 31 күнүгэр Дьабылыаҥа ороҕуон аҕыс кылаастаах оскуолаларын хайыһарга кыһыныгы спортивнай сезону аһыыга аналлаах күрэхтэһиилэрэ ыытылынна. Барыта 9 оскуолаттан 96 эдэр спортсменнар аллаах хайыһардарын миниэннэр, халыҥ хаар үрдүгэр халыһыга тэптилэр, хас биирдии сөкүүндэ иһин эрийсии, илии-сэҥин түсүһүү буолла.

Нарад кэнниттэн эан маннай кыргыттарга 2 км сиргэ старт бэриллэр. Күрэхтэһээччилэр эйгэрдэрэ эрэ суолга тахсыбыттарын кэнниттэн, маннайгы стартаабыттар кэлиэлэрэ баралар. Урукку тан күүстээх сүүрүктэрдээх болтоголор кыргыттара Валя Монастырева 12 мүн 23 сек, оттон Маша Камнеева 12 мүн 27 сөкүүндэнэн кэлиэлэннэр маннайгы, иккис миэстэлэри ылаттыылар. Үһүскэ олохтоох оскуола хайыһардьыта Тоня Сторожева тахсар. Итэ кэнниттэн уолаттарга 3 км старт бэриллэр. Барыта 51 кыттааччы суолга тахсыбыттан Кеша Адамов (Чаҥыр) 14 мүн 08 сек кэлэн бастыыр, иккиэскэ Слава Тимофеев (Алдан) 14 мүн 46 сек, үһүскэ Гоша Анемподистов (Хадаар) 15 мүн 11 сөкүүндэнэн кэлиэлэннэр күһүнгү кэмнэ куһаҕана суох бириэмэни көрдөрөллөр.

Уопсай хамаанданан түмүккэ 4 уол, 4 кыыс зачетуттар болтоголор бастакы, Чурапчы 1 №-дээх оскуолата иккиэ, Чаҥыр оскуолата үһүс бириистээх миэстэлэргэ тахсаллар.

Түмүктүүр парадка кыайыылаах хамаандаларга райОНО көҥүүлэ сылдьар кубога, дипломнара, оттон бириистэлэн кыайыылаахтарга грамоталар туттарылыннылар.

П. БАРАХСАНОВ,
күрэхтэһии судьуйата.

Сэтиннньитээҕи экран

«Убегэфильм» киностудия өйөөх, кэтит экраннаах «Побег из тьмы» диэн сценарнайа.

Редакторы солбуйааччы С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.

Хаһыат аныгы нүөмэрэ сэтиннньи 11 күнүгэр тахсыаҕа.

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—91-395, отделлар—91-495, уопсай—91-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.

САКААҺЫН №-рэ 134 — ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ — с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. — Тираж 2775